

UZASADNIENIE

W dniu 31 lipca 2020 r. (data stempla operatora pocztowego) powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wniósł przeciwko E. P., wnosząc o zasądzenie kwoty 3024,20 zł, z tym że kwoty 2300,00 zł z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od dnia 14 lutego 2020 r. do dnia zapłaty, kwoty 691,93 zł z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od dnia 14 lutego 2020 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 32,37 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 31 lipca 2020 r. do dnia zapłaty. Ponadto powód wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwana E. P. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na swoją rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwana E. P. kwestionowała zarówno zasadność roszczenia, jak i jego wysokość, podniosła ponadto brak legitymacji czynnej powoda.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 grudnia 2019 r. E. P. zawarła z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowę pożyczki ratalnej nr (...) do ramowej pożyczki nr (...) z dnia 31 maja 2018 r. Umowa została zawarta za pośrednictwem platformy internetowej. Umowa została zawarta na okres 62 dni. Stałe oprocentowanie pożyczki wynosiło 10,00 % w stosunku rocznym. Całkowita kwota do spłaty ustalona na dzień postawienia do dyspozycji E. P. całej kwoty pożyczki wynosiła 3024,20 zł, na co składały się poszczególne kwoty: - kwota 2300,00 zł tytułem kapitału pożyczki, - kwota 32,37 zł tytułem odsetek naliczonych za cały okres obowiązywania umowy, - kwota 691,93 zł tytułem prowizji. E. P. na mocy podpisanej umowy zobowiązała się do terminowej spłaty pożyczki; spłata miała nastąpić w dwóch ratach po 1512,10 zł każda w terminach do 13 stycznia 2020 r. oraz 13 lutego 2020 r. (umowa pożyczki z 13 grudnia 2019 r. k. 4, harmonogram spłaty k. 5, formularz informacyjny k. 13 – 21, umowa ramowa pożyczki z 31 maja 2018 r. wraz z załącznikami k. 6 – 12).

Wypłata kwoty pożyczki 2300,00 zł nastąpiła na rachunek bankowy nr (...) w dniu 13 grudnia 2019 r. (potwierdzenie przelewu k. 22).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na mocy umowy przelewu wierzytelności z dnia 15 lipca 2020 r. zbył przysługującą mu wobec E. P. wierzytelność na rzecz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P.. Umowa zawarta z E. P. umieszczona jest na wykazie wierzytelności pod pozycją 231 i zawiera oznaczenie numeru pożyczki, kwoty pożyczki, wysokości odsetek kapitałowych oraz kwoty prowizji (umowa przelewu wierzytelności wraz z załącznikiem k. 24 - 29).

E. P. nie zapłaciła żadnych należności na rzecz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. lub (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. z tytułu umowy pożyczki nr (...) z dnia 13 grudnia 2019 r. (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dokumentów, a w szczególności umowy pożyczki oraz umowy przelewu wierzytelności wraz z załącznikiem, a nadto potwierdzenia przelewu.

W ocenie Sądu, zebrany w sprawie materiał dowodowy, wbrew stanowisku pozwanej E. P. wskazuje w sposób jednoznaczny na istnienie roszczenia dochodzonego pozwem, wynikającego z umowy pożyczki nr (...) z dnia 13 grudnia 2019 r.

Wskazać należy, że pozwana E. P. została przez Sąd wezwana na rozprawę w dniu 25 maja 2021 r. do osobistego stawiennictwa celem złożenia zeznań, jednakże nie stawiała się na wezwanie. Pozwana nie przedstawiła również dowodu, pomimo żądania Sądu, że w dniu 13 grudnia 2019 r. nie była dysponentem rachunku bankowego nr (...) lub, że będąc posiadaczem rachunku bankowego o wskazanym numerze w okresie 13 – 20 grudnia 2019 r. nie otrzymała na ten rachunek przelewu w wysokości 2300,00 zł.

Odnosząc się do zarzutu pozwanej E. P. co do braku podpisów stron na umowie pożyczki wskazać należy, że zarzut ten nie zasługuje na uwzględnienie z uwagi na formę w jakiej umowa została zawarta. W ocenie Sądu, brak jest podstaw do kwestionowania zawarcia przez strony za pośrednictwem platformy internetowej umowy pożyczki. Umowa taka z oczywistych względów zawarta jest bez jednoczesnej obecności obu stron; zarówno przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, jak też ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, dopuszczają taki sposób zawarcia umowy. Poprzednik prawny powoda dysponował danymi pozwanej E. P. takimi jak adres zamieszkania, numer PESEL, numer dowodu osobistego, adres mailowy i jej numer rachunku bankowego co wskazuje, że powód wszedł w posiadanie tych danych, uzyskując je od pozwanej, a nie w jakiś inny sposób. Brak podpisów na umowie zawieranej poprzez platformę internetową nie świadczy o tym, że umowa jest nieważna.

Kwestionowanie przez pozwaną uczciwości warunków, na jakich została zawarta umowa na obecnym etapie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie. Wszelkie wątpliwości związane z warunkami zawieranej umowy pozwana powinna ocenić na etapie jej zawierania, a nie na etapie dochodzenia przez powoda zaległych należności. Zarówno wysokość prowizji, jak i odsetek kapitałowych były w umowie określone kwotowo, zaś termin spłaty pożyczki – datą dzienną. Pozwana nie wyjaśniła na czym, jej zdaniem, polega wątpliwość do co wysokości żądania powoda, skoro powód nie dochodzi żadnych sum ponad określonych kwotowo w umowie, a nie ustalonych przy uwzględnieniu sposobu ich obliczenia. Pozwana E. P. nie skorzystała z możliwości odstąpienia od umowy. Jeżeli chodzi o podnoszone przez pozwaną zarzuty dotyczące naruszenia zasad współżycia społecznego oraz dobrych obyczajów, jak również zastosowania klauzul abuzywnych bądź mających na celu obejście przepisów całkowitym koszcie umowy, wskazać należy, że pozwana poprzestaje na ogólnikowym sformułowaniu zarzutów, nie odnosząc ich do konkretnej sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, powództwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. zasługuje na uwzględnienie w całości.

Umowa pożyczki podlega ogólnym przepisom prawa cywilnego (art. 720 – 724 kc). Mają one zastosowanie zarówno w relacjach między osobami fizycznymi oraz w relacjach przedsiębiorca – konsument. W tym ostatnim przypadku zastosowanie mają ponadto przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.

Zgodnie z art. 720 kc, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Zgodnie z art. 509 kc, wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Zgodnie art. 511 kc, jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien być również pismem stwierdzony.

W razie zatem cesji wierzytelności, na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 kc). Co do zasady, nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta.

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. nabył przedmiotową wierzytelność od (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.. Potwierdzeniem tego jest umowa cesji wierzytelności z dnia 15 lipca 2020 r.. Do umowy cesji wierzytelności dołączony został załącznik, stanowiący wykaz wierzytelności objętych umową, w którym pod pozycją 231 opisana jest wierzytelność wraz z podaniem numeru umowy pożyczki oraz kwoty pożyczki. Wbrew twierdzeniom pozwanej, wskazane dokumenty potwierdzają skuteczne nabycie wierzytelność w stosunku do pozwanej i legitymację czynną powoda do wystąpienia z pozwem w niniejszej sprawie.

Na skutek przelewu wierzytelności doszło więc do zmiany strony stosunku zobowiązaniowego po stronie wierzyciela, a zatem powód jest legitymowany czynnie do występowania w niniejszym procesie. Znajdujące się w aktach sprawy dokumenty potwierdzają w myśl art. 511 kc, że do zawarcia umowy doszło.

Pożyczkodawca wypełnił w całości swoje zobowiązania wynikające z umowy pożyczki nr (...) z dnia 13 grudnia 2019 r.

Zarzut pozwanej E. P., iż poprzednik prawny powoda zastosował w umowie pożyczki zapisy, które miały na celu obejście normy art. 385¹ kc jest bezpodstawny i nie zasługuje na uwzględnienie. Przepisy prawa nie zabraniają naliczania kosztów udzielenia pożyczki, co jest powszechne w instytucjach zajmujących się udzielaniem pożyczek i taka praktyka nie stanowi próby obejścia przepisów prawa. Umowa pożyczki ma charakter odpłatny. Ustanowienie prowizji jest więc – co do zasady - zgodne z przepisami prawa. Poprzednik prawny powoda prowadzi działalność gospodarczą w zakresie udzielania pożyczek i udostępnił pozwanej środki finansowe na określony okres czasu. Pożyczkodawcy przysługuje zatem prowizja, która ma stanowić dla pożyczkodawcy wynagrodzenie za koszty związane z umową. Wysokość naliczonych z tytułu umowy pożyczki opłat pozwana E. P. zaakceptowała zawierając umowę, która w tym zakresie została sformułowana w sposób nie budzący wątpliwości. Koszty te zostały wskazane w umowie wprost, a nie jako np. sumę bądź iloczyn niedookreślonych składników. Zmiana stanowiska pozwanej E. P., nastąpiła w momencie, gdy powód wniósł pozew w niniejszej sprawie. Jeżeli pozwana miała wątpliwości co do warunków umowy mogła przed jej zawarciem zasięgnąć porady profesjonalisty.

Podkreślić należy, że pozwana podniósł zarzut zastosowania klauzul niedozwolonych przez powoda, nie wskazała żadnej konkretnej klauzuli.

Ustawodawca wymienia następujące przesłanki uznania danego postanowienia za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ kc: dane postanowienie umowne jest „nieuzgodnione indywidualnie”; kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Zastrzeżono przy tym, że postanowienia określające główne świadczenia stron, takie jak cena lub wynagrodzenie, mogą zostać uznane za niedozwolone postanowienia umowne tylko wówczas, gdy zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W celu ustalenia, czy konkretne postanowienie umowne należy kwalifikować jako „nieuzgodnione indywidualnie”, należy zbadać, czy konsument miał na treść danego postanowienia „rzeczywisty wpływ” (art. 385¹ § 3 zd. 1 kc). W szczególności ustawodawca zwraca uwagę na niebezpieczeństwo „nieuzgodnionego indywidualnie” charakteru postanowienia umowy przejętego z wzorca umownego. Kontrola podlegają zatem nieuzgodnione indywidualnie: postanowienia umowne przejęte z wzorca umownego bądź też nie (w przypadku umowy zawartej bez użycia wzorca umownego chodzi o te, które nie były przez strony negocjowane) oraz postanowienia wzorców umownych.

Ciążar dowodu spoczywa oczywiście na tym, kto z okoliczności indywidualnego uzgodnienia treści postanowienia lub braku takiego uzgodnienia wyciąga skutki prawne (art. 6 kc). W sporze wynikłym w obrocie konsumenckim to najczęściej przedsiębiorcy zależy na wykazaniu faktu indywidualnego uzgodnienia. Na konsumentach zaś ciąży jedynie wymóg wykazania, że zaskarżone przez niego postanowienie jest przejęte z wzorca umowy, bez konieczności dowodzenia, że zostało mu narzucone z pominięciem indywidualnego uzgodnienia . Domniemanie z art. 385¹ § 4 kc, nie obejmuje oczywiście postanowień samej umowy. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem rozstrzygającym o tym, czy postanowienie wzorca umownego jest niedozwolone. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zakazuje wykorzystywania danej klauzuli, zbadawszy przesłanki uznania postanowienia za niedozwolone z art. 385¹ § 1 kc (art. 23b ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów). Zgodnie z art. 23d cyt. ustawy, prawomocna decyzja o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone jest skuteczna wobec przedsiębiorcy, co do którego stwierdzono stosowanie niedozwolonego postanowienia umownego oraz wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli z nim umowę na podstawie wzorca wskazanego w decyzji.

W niniejszej sprawie pozwana E. P. powołała się na zastosowanie niedozwolonego postanowienia umownego, jednakże nie wskazując okoliczności uzasadniające uznanie umowy za spełniające te warunki, a ciężar dowodu w tym zakresie obciążał pozwaną.

Okoliczności niniejszej sprawy nie uzasadniają również poglądu, by postanowienia umowy w przedmiocie prowizji miały na celu obejście prawa lub były sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i naruszały normę art. 58 § 2 kc. Należy podkreślić, iż poprzednik prawny powoda na podstawie umowy pożyczki przekazał pozwanej do dyspozycji kwotę 2300,00 zł w zamian za określony w umowie zysk z tytułu prowizji i oprocentowania. Powód był uprawniony do obciążenia pozwanej prowizją we wskazanej w umowie wysokości. Dodatkowo wskazać należy, że koszty związane z umową pożyczki nie przekraczają maksymalnej kwoty pozaodsetkowych kosztów kredytu i zostały ustalone zgodnie z art. 36a ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Przepis ten wprowadził pojęcie limitu pozaodsetkowych kosztów w związku z określoną umową kredytu konsumenckiego. Limit pozaodsetkowych kosztów kredytu, określono jako pewien pułap wyliczany na podstawie całkowitej kwoty kredytu. Całkowita kwota kredytu to maksymalna suma środków pieniężnych, które kredytodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy o kredyt. Maksymalną kwotę kredytu oblicza się według wzoru: $(...) \leq (K \times 25\%) + (K \times R \times 30\%)$, w którym poszczególne symbole oznaczają: (...) maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, K – całkowitą kwotę kredytu, n – okres spłaty wyrażony w dniach, R – liczbę dni w roku. Wskazać należy, że ustalona przez pierwotnego wierzyciela prowizja w wysokości nie przewyższa maksymalnej kwoty pozaodsetkowych kosztów kredytu. Ponadto zgodnie z art. 36a ust. 2 cyt. ustawy, pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu. Jak wynika z umowy pożyczki z dnia 13 grudnia 2019 r. pozaodsetkowe koszty w niej wskazane nie przekraczają całkowitej kwoty udzielonej pożyczki w wysokości 2300,00 zł.

W związku z powyższym Sąd orzekł jak w pkt I wyroku, zasądzając żadaną przez powoda kwotę 2034,20 zł z tym, że:

- kwotę 2300,00 zł (kapitał) z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od dnia 14 lutego 2020 r. do dnia zapłaty;
- kwotę 691,93 zł (prowizja) z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od dnia 14 lutego 2020 r. do dnia zapłaty;
- kwotę 32,27 zł (odsetki kapitałowe) z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od dnia 31 lipca 2020 r. do dnia zapłaty.

Wysokość odsetek według stopy maksymalnej strony umowy pożyczki uzgodniły w umowie ramowej z dnia 31 maja 2018 r. (§ 12 umowy).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc, który stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Pozwana E. P. przegrała proces w całości, zatem zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu w kwocie 1117,00 zł. Na kwotę powyższą składają się 200,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 900,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz 17,00 zł tytułem opłata skarbową od pełnomocnictwa. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda Sąd ustalił na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.